

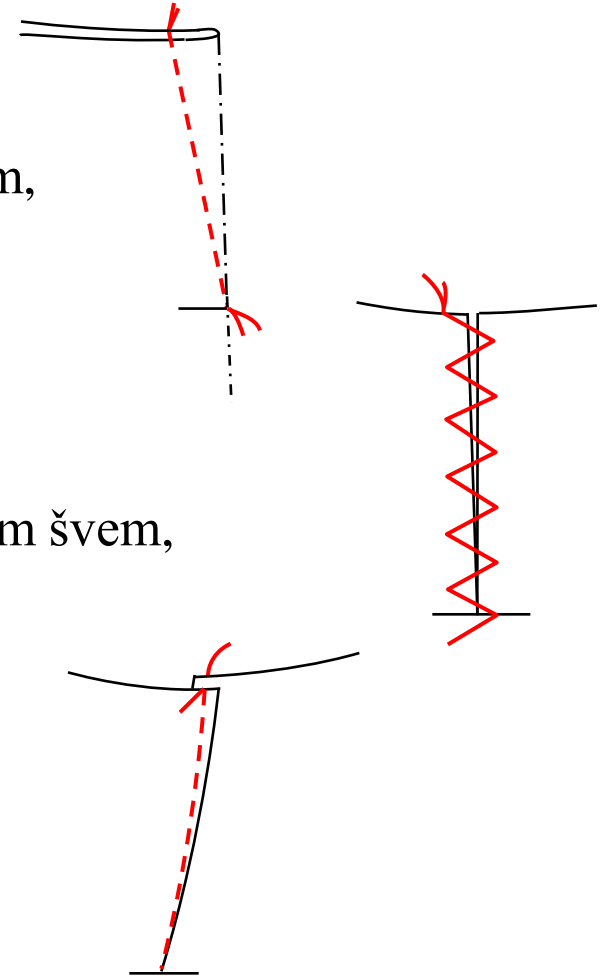
ÚPRAVA ODĚVŮ V PASE- NEPODŠÍVKOVANÝCH

- ***Pas oděvu*** - místo na oděvu v linii pasu lidského těla.
- ***Způsob úpravy oděvu v pase ovlivňují:***
 - funkční vlastnosti oděvu,
 - módní požadavky,
 - použitý materiál.
- ***Úprava podpasové části oděvu může být:***
 - pasovým vybráním,
 - záhyby,
 - rozparky,
 - řasením.
- ***Úprava pasové části oděvu může být:***
 - pomocí pasového límce,
 - pomocí tvarované podsádky.

Záševky

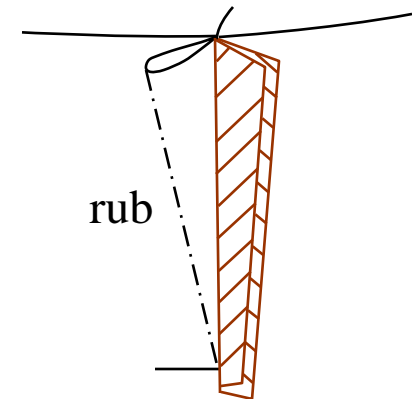
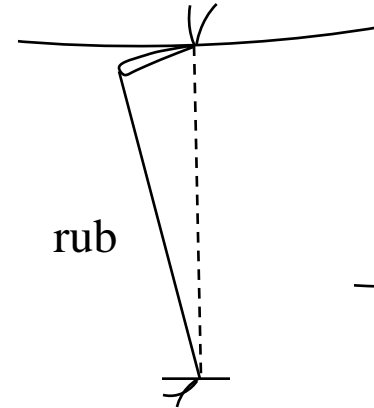
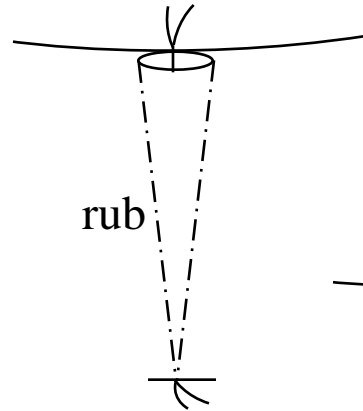
- **Záševka** - zmenšení určité plochy části oděvu odšitím, sešitím nebo prošitím, čímž vznikne:
 - **odševka** - vybrání vypracované na oděvu odšitím,
 - **seševka** - vybrání provedené sešitím, např. zástřihu nebo průstřihu dotykovým švem,
 - **přeševka** - vybrání provedené prošitím zástřihu nebo průstřihu přeplátovaným švem.

Odševek může být:

- *rozžehlený*
- *přežehlený*
- *s pomocným materiálem a rozžehlený*
- *prostřižený a rozžehlený*

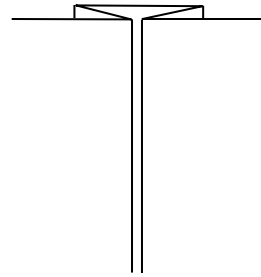

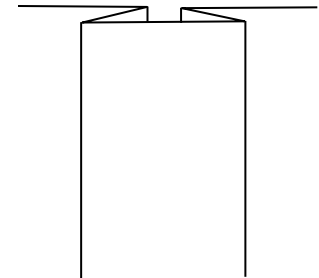
Druhy záhybů

Podle tvaru se rozlišují záhyby:

- **jednosměrný** - levosměrný nebo pravosměrný, přehnutí je na lícní straně,
- **protizáhyb** - lícový nebo rubový, protilehlé záhyby směřují buď k sobě nebo od sebe,

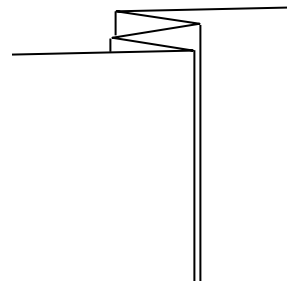

protizáhyb lícový

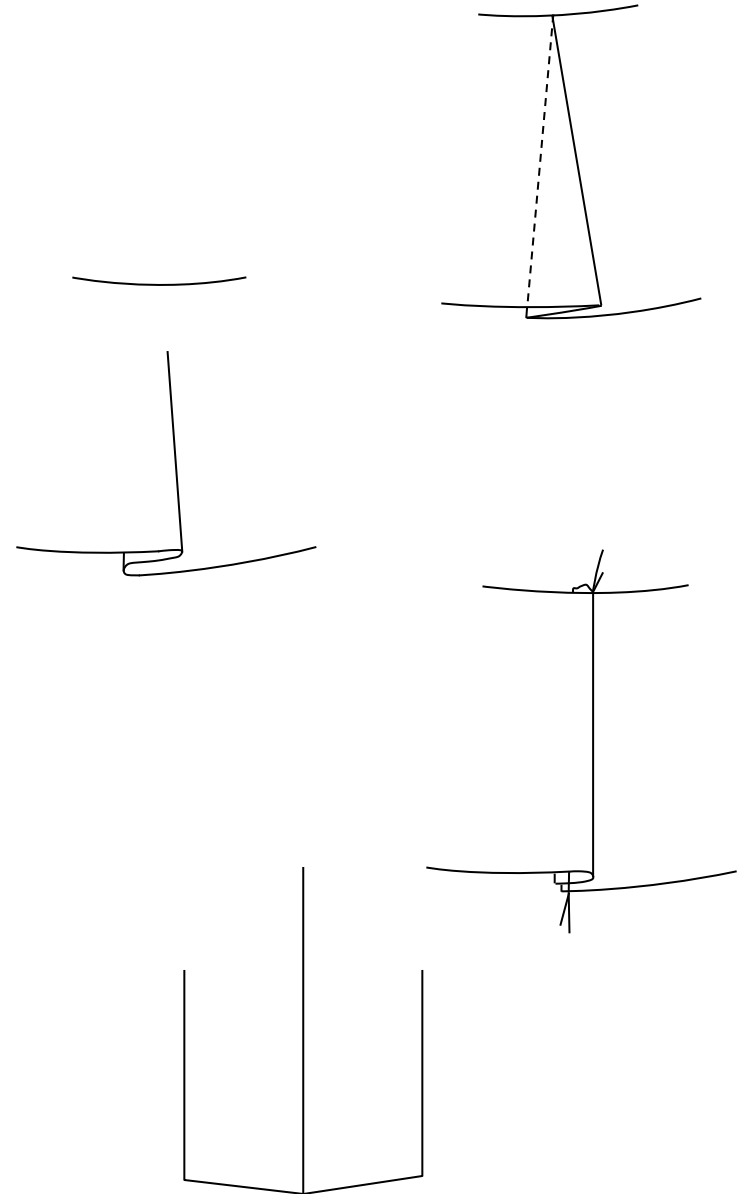

protizáhyb rubový

- **dvojitý** - tvoří dva stejnoměrné záhyby na sobě.

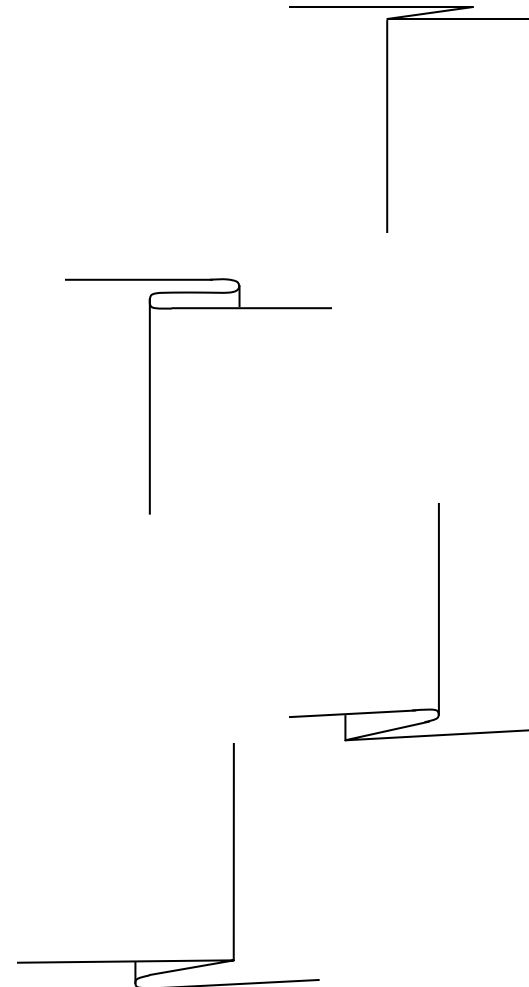
- **klínový** - složen do tvaru klínu, jehož lícové a rubové přehnutí se sbíhá ve vrcholu záhybu,
- **zvonový** - nesložený a v horní části přechází do hladké plochy,
- **závalový** - vzniká v blízkosti svislého švu, v jeho horní části, není – li šev sežehlen ani rozžehlen,
- **dílcový přehyb** - nevytváří záhyb, např. přehyb kalhot, přehyb límce.

Podle způsobu úpravy žehlením se rozlišují:

- **přežehlený záhyb** - je tvořen z přehybů upravených žehlením, plisováním apod.,
- **nepřežehlený záhyb** - je vytvořen z ohybů,
- **podžehlený záhyb** - lícové přehnutí tvoří ohyb, rubové přehnutí přehyb,
- **nadžehlený záhyb** - lícové přehnutí tvoří přehyb, rubové přehnutí ohyb.

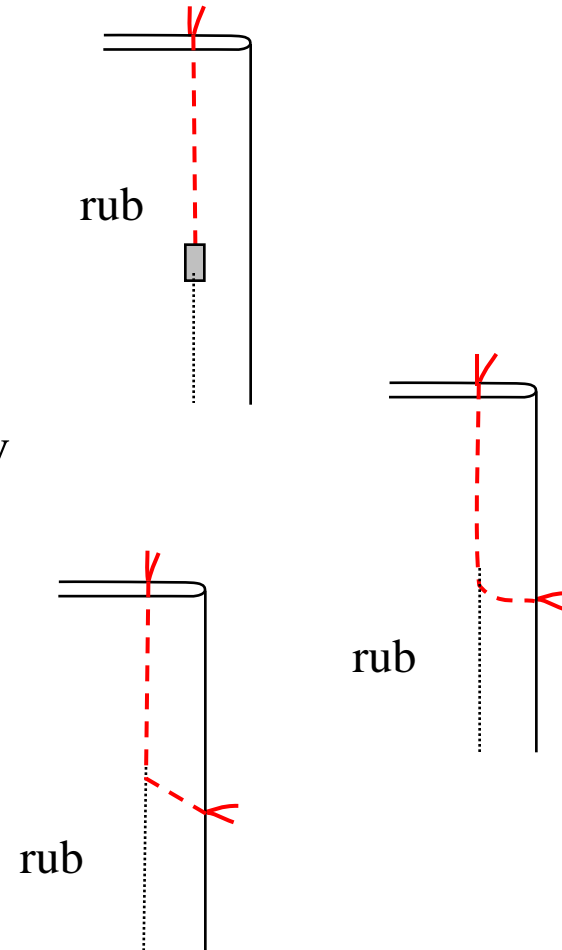

Vypracování záhybů

Záhyby se sešívají nejčastěji hřbetovým nebo přeplátovaným švem.

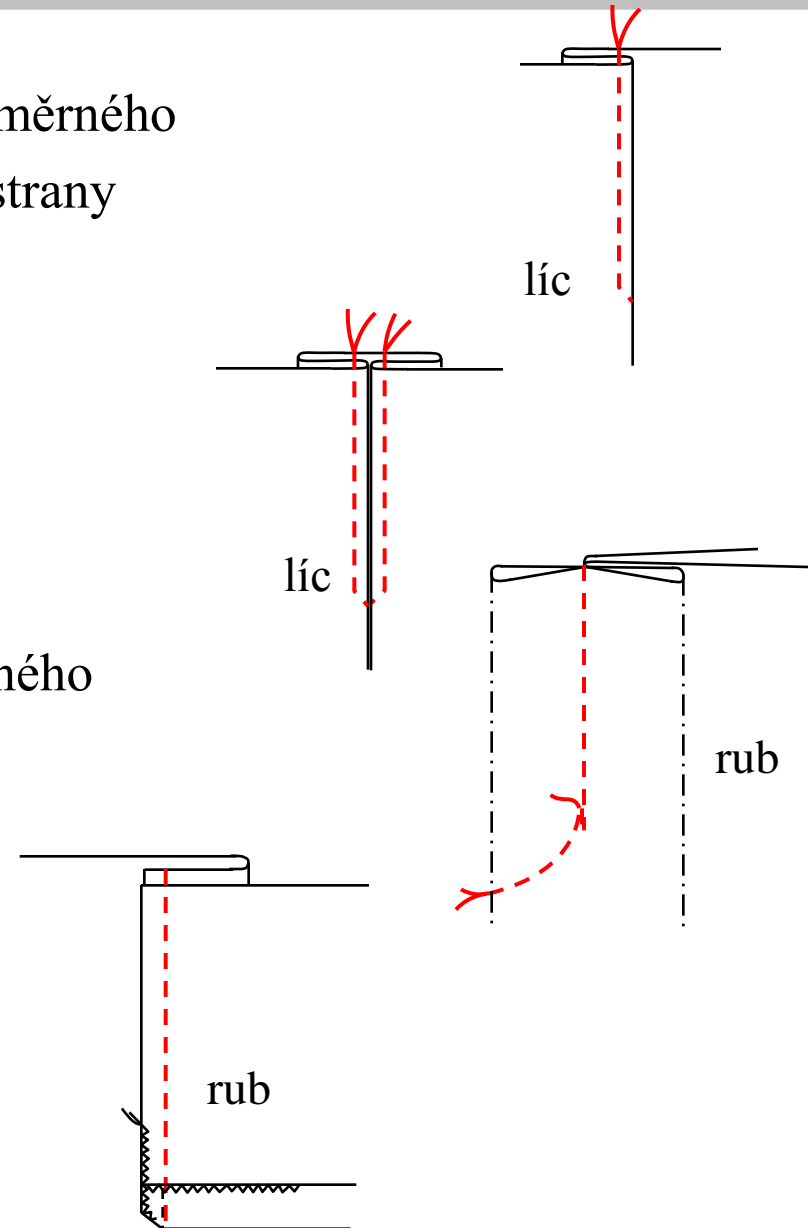
Způsoby odšití:

- rovně, hřbetovým švem z rubní strany
- do oblouku, hřbetovým švem z rubní strany
- do tupé špičky, hřbetovým švem z rubní strany

- rovně nebo do tvaru prošitím jednosměrného záhybu přeplátovaným švem z lící strany
- prošitím protizáhybu z lící strany přeplátovaným švem
- došitím záhybové plochy u rozžehleného protizáhybu
- sešitím uvnitř záhybové plochy u jednosměrného záhybu

Pasové rozparky

Podle umístění se rozdělují na :

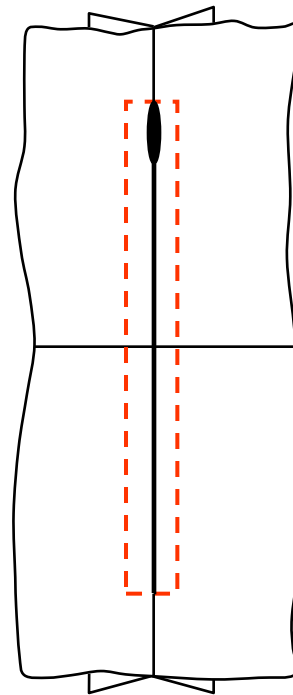
- ***přední*** - umístěn na přední střednici,
- ***zadní*** - umístěn na zadní střednici,
- ***boční*** - umístěn na levém boku,
- ***jednokoutkové*** - na sukňovitých a nohavicových oděvech,
- ***dvoukoutkové*** - na oděvech, kde je živůtek spojený se sukni nebo nohavicemi.

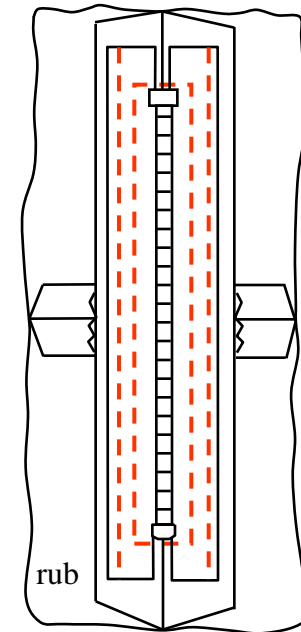
Dotykový švový rozparek na zdrhovadlo

Jde o přímý pasový rozparek v přerušném hřbetovém švu, kde se pod rozžehlené rozparkové kraje šitím připevní zdrhovadlo.

- **oboustranně krytý** - shoduje-li se střed zdrhovadla se středem oděvu, rozparkový kraj kryje jednu řadu zoubků

Pohled z lícni strany

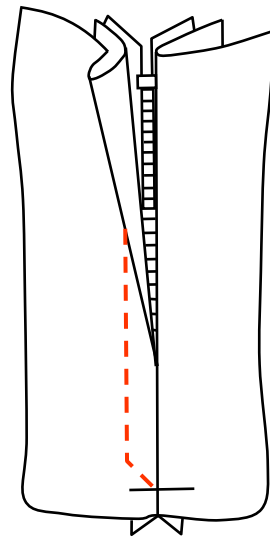
Pohled z rubní strany

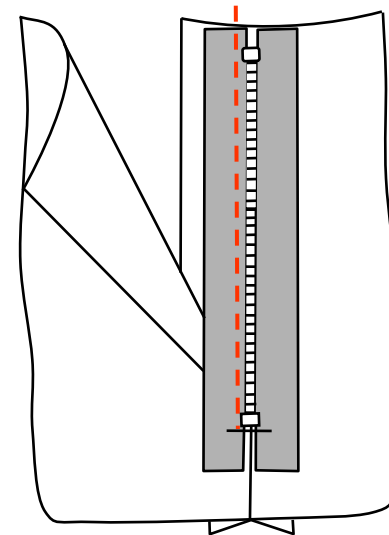
Dotykový švový rozparek na zdrhovadlo

Jde o přímý pasový rozparek v přerušném hřbetovém švu, kde se pod rozžehlené rozparkové kraje připevní zdrhovadlo.

- **jednostranně krytý** - zdrhovadlo je posunuté doleva, pravý rozparkový kraj kryje obě řady zoubků

Pohled z lící strany

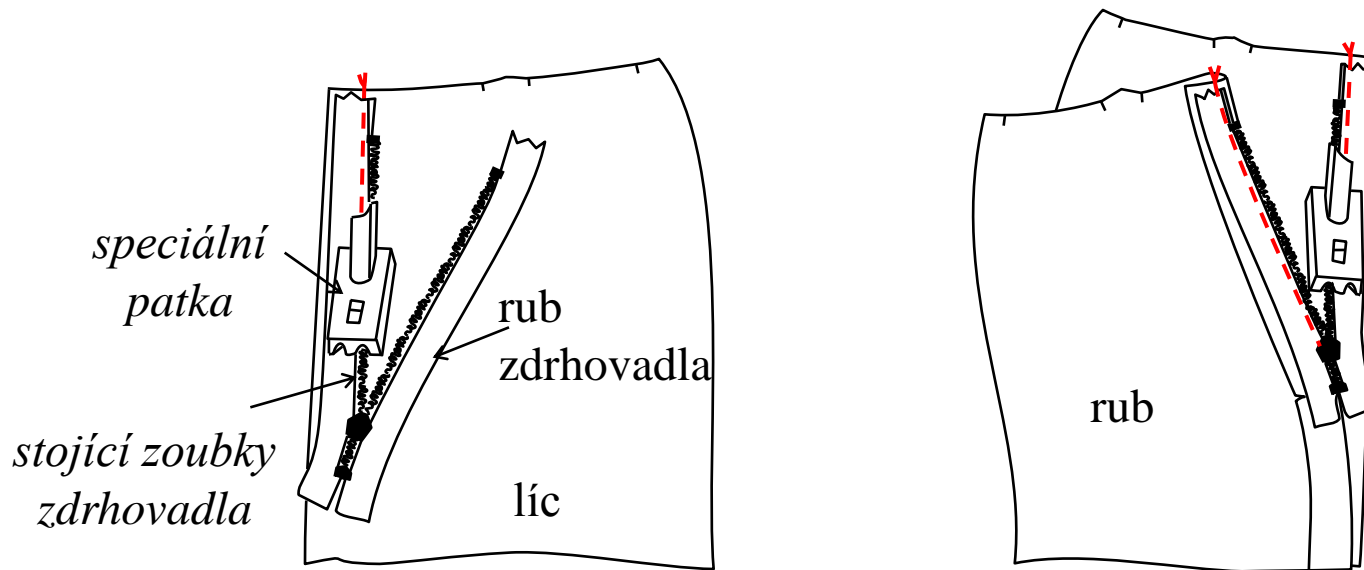

Pohled z rubní strany

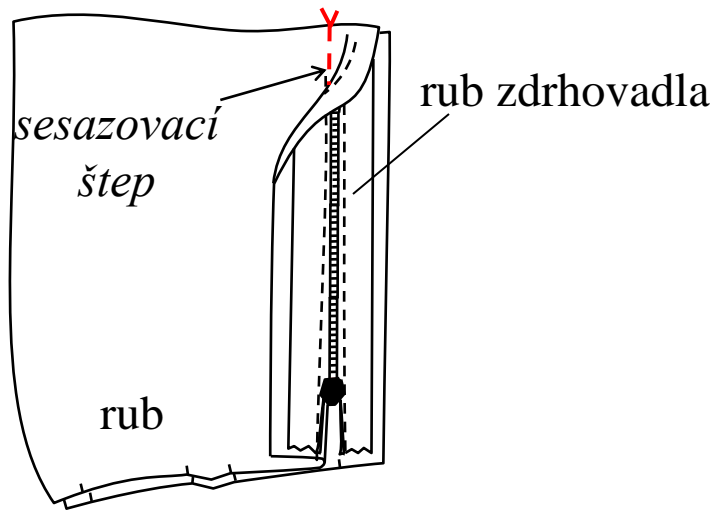

Dotykový švový rozparek zapínaný na skryté zdrhovadlo

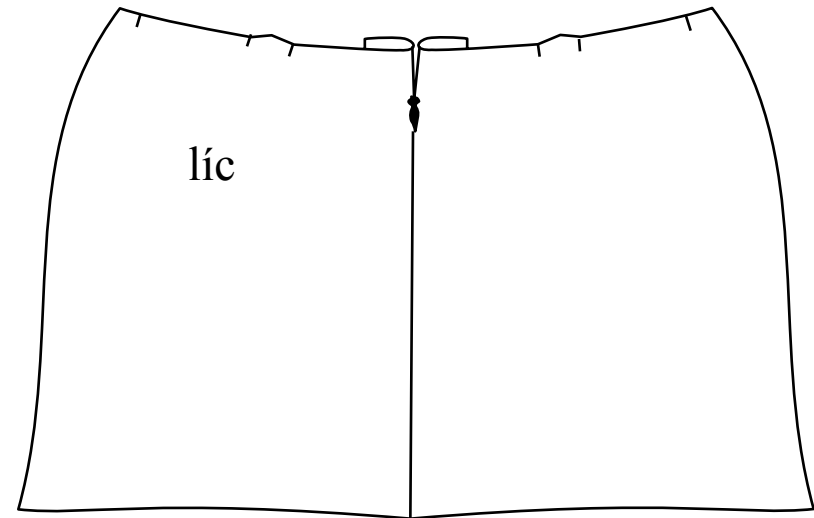
Jde o přímý pasový rozparek v přerušném hřbetovém švu používaný hlavně na dámských oděvech.

všití zdrhovadla do rozparkových krajů

sešití krajů montážního švu

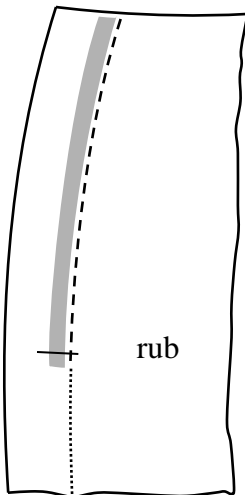
pohled na vypracovaný rozparek

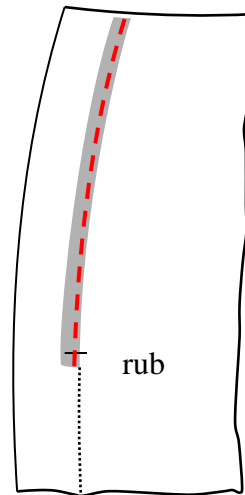
Podkrytový švový rozparek

Jde o přímý pasový rozparek vytvořený v přerušném hřbetovém švu.
Může být:

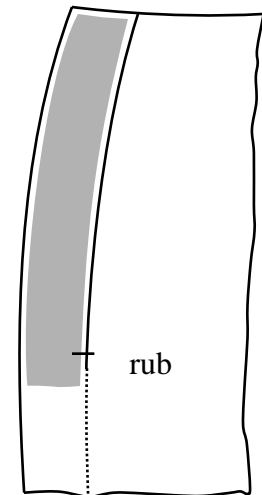
- **Jednokoutkový podkrytový rozparek** - má podkryt přinechaný k levé rozparkové straně

*zpevnění nákrytového kraje
lepivou krajovkou*

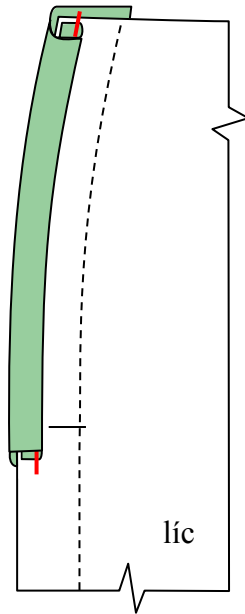
*zpevnění nákrytového
kraje našitou krajovkou*

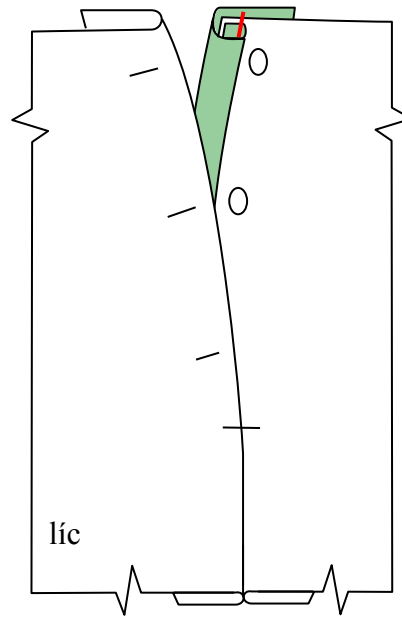
*zpevnění nákrytového
kraje podlepením*

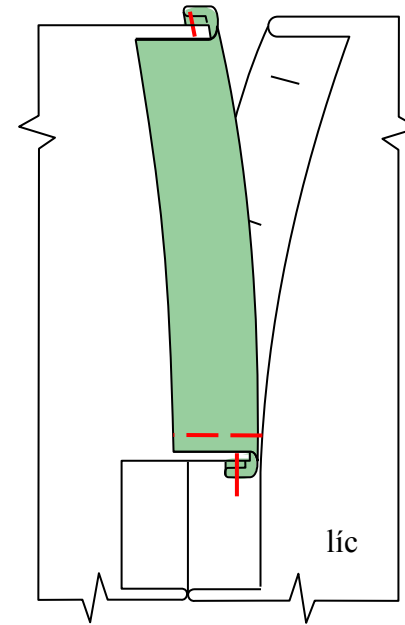
Varianty úpravy oděvů v pase - nepodšívkových

*vypracování
podkrytového kraje*

*pohled na vypracovaný
rozparek - líc*

*pohled na vypracovaný
rozparek – rub*

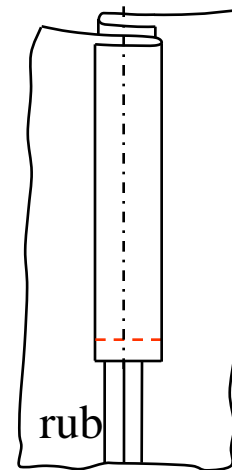
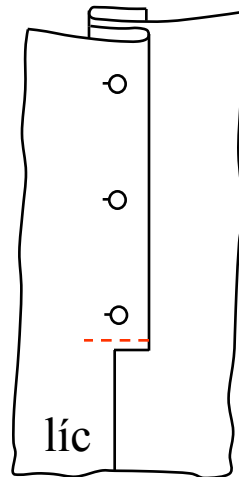
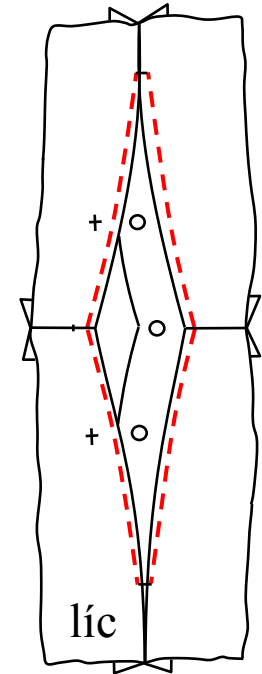

- Dvoukoutkový podkrytový rozparek**

- zhotovuje se po vypracování spojovacího (montážního) švu v jeho přerušném otvoru

Překrytový švový rozparek (klikatý)

Jde o klikatý jednokoutkový rozparek vypracován v přerušném hřbetovém švu s rozžehlenými švovými záložkami.

Pasové límce

- ***Pasový límec*** - pruhovitá součást ukončující oděv v pase
Oděv zpevňuje a zajišťuje jeho držení v pase.

Může být:

- ***přinechaný*** - konstrukčně přinechán k celistvé ploše oděvu,
- ***připojený (nastavený)*** - spojuje se základní plochou nastavným švem,
- ***nakládáný*** - naložený a připevněný na pasovou část oděvu,
- ***uzavřený*** - obepíná bez přerušení kolem dokola pasovou část oděvu,
- ***zapínací*** - příčným přerušením upravený na zapínání v místě rozparku nebo jiných zapínaných krajů.

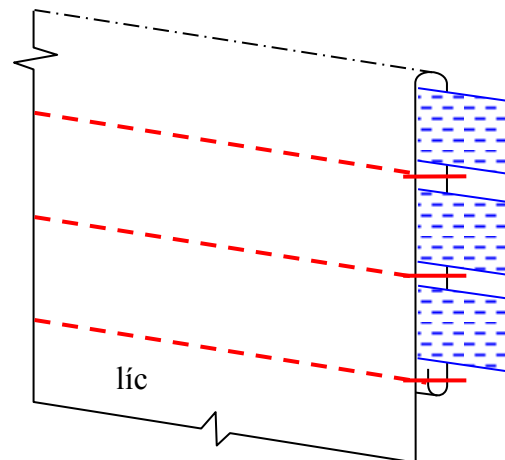
Podle způsobu zapínání se zapínací pasový límeč dělí na:

- *základní* - má dotykové zapínání a nevyčnívá za linii zapínaných krajů
- *prodloužený* - má na jednom nebo na obou koncích výběžek tzv. prodloužení, které vyčnívá za linii zapínaného kraje a může mít zapínání:
 - nákrytové,
 - podkrytové,
 - překrytové.

Přinechaný pasový límec

- Tvoří jej jednoduchý nebo vícenásobný tunýlek, vytvořený obrubovacím švem, do kterého je vložena pruženka nebo tkaloun.
- Používá se u oděvů jako jsou pyžama, pracovní oděvy, spodní prádlo apod.

Pasový límec s vícenásobným tunýlkem

- ***Přinechaný pasový límec s hraničním obrubovým tunýlkem***

Způsob tvorby obruby ovlivňuje druh a tloušťka oděvního materiálu:

- u tenkého materiálu se používá podehnutá obruba,
- u silnějšího materiálu ostrá obruba s dopředu začištěným okrajem,
- u oděvů z pleteniny se často používá vícenitný řetízkový steh tř: 400 a krycí steh tř. 600.

- ***Přinechaný pasový límec s předšíváním hraničním tunýlkem***

- hraniční kraj je vytvořen pomocí předšívacího švu

Nakládáný pasový límec

Je to obyčejně ušitý proužek v diagonálním směru ze základního materiálu v jednoduché šíři pasového límce s přidáním švovou záložkou k střížným krajům.

Uzavřený připojený pasový límec

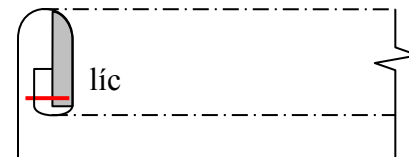
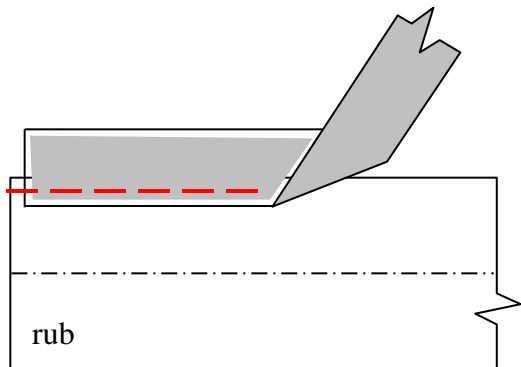
Je dvojitý pasový límec, vystřížen ve tvaru obdélníku s hraničním krajem uprostřed.

Zapínací připojený (nastavený) límec

Je dvojitý pasový límec, kterým se vypracovává pasový kraj sukní, kalhot, atd. Hraniční kraj je obvykle v přehybu, zapínací kraje jsou vypracovány předšívacím švem.

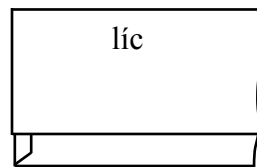
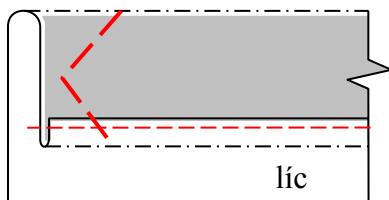

Zapínací připojený pasový límeč vyztužený přišitou pasovkou

*našití pasovky na švovou záložku
vrchního pasového límce*

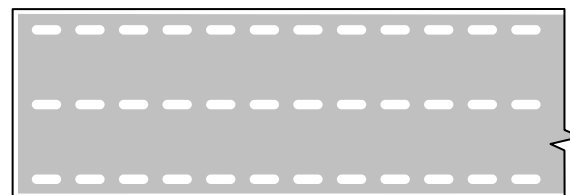
sežehlení přehybových krajů

předšití zapínacích krajů

pohled na vypracovaný pasový límeč

- Zapínací připojený pasový límeč vyztužený podlepením**

Montáž pasového límce

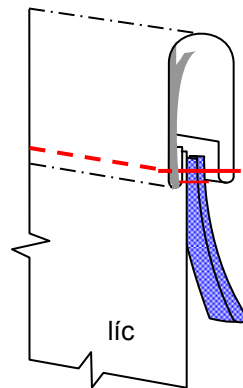
Úprava pasového kraje oděvu před montáží

Před montáží pasového límce na pasový kraj jsou na oděvu zhotoveny:

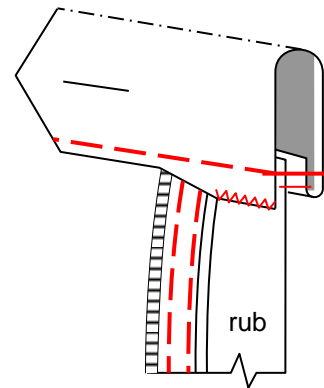
- spojovací (montážní) švy
- rozparek a podpasová plocha, upravená odševky, záhyby, řasením, rozparky

Montáž nastaveného zapínacího pasového límce

*oboustranně
podehnutým
vsazeným švem*

a)

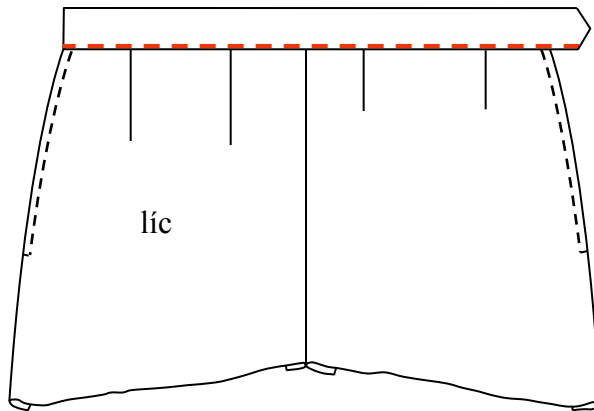
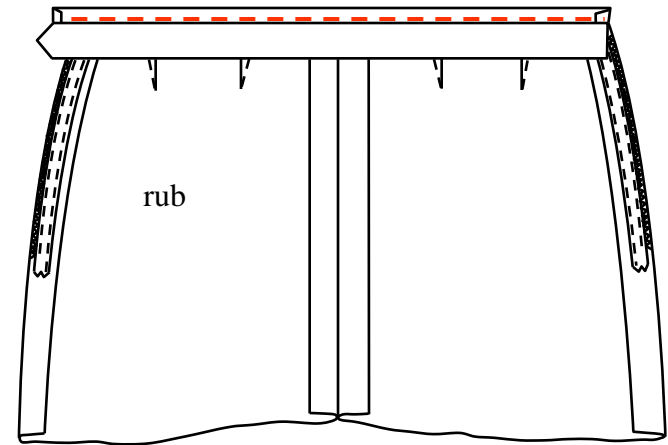

b)

*jednostranně
podehnutým
vsazeným švem*

našití spodního pasového límce na pasový kraj oděvu z rubu

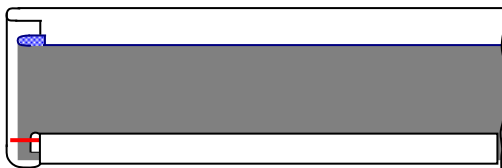
našití vrchního pasového límce na pasový šev a sešití dolního kraje límcového prodloužení

Další možné úpravy pasového kraje

Vypracování pasového kraje předšívacím švem

Předšívacím švem se vypracovávají kraje sukní, kalhot s konstrukčně sníženým nebo zvýšeným pasovým krajem. Předšívací šev má výpustku z pasové plochy a zhotovuje se pomocí tvarové podsádky nebo pomocí pasovky, která se podšívkuje.

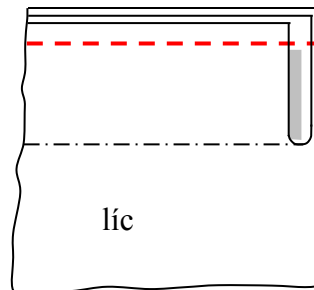
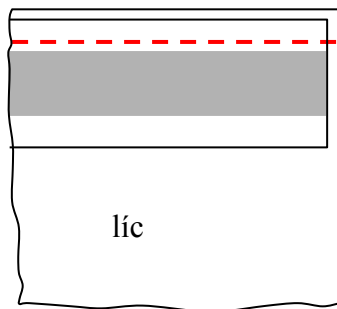
částečné podšití pasovky

celkové podšití pasovky

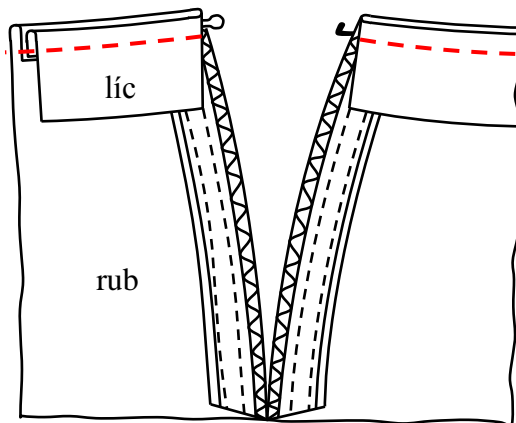

Předšití pasového kraje podšitou pasovkou

částečně podšitou pasovkou

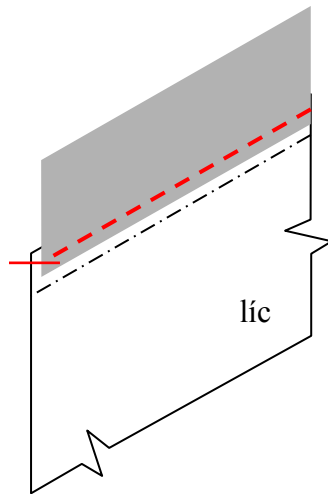
celkově podšitou pasovkou

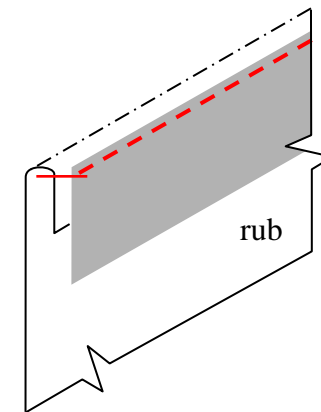
Prošití pasového kraje a koncová úprava v rozparku

Vypracování pasového kraje pomocí pasovky obrubovacím švem

našítí pasovky na švovou záložku

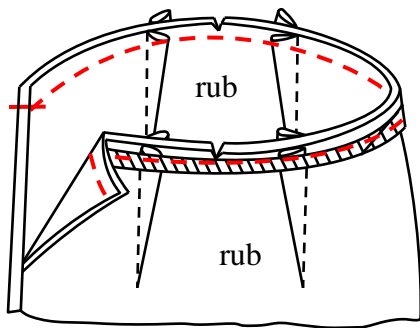
pohled na vypracovaný kraj

Montáž pasových krajů sestavených šatů

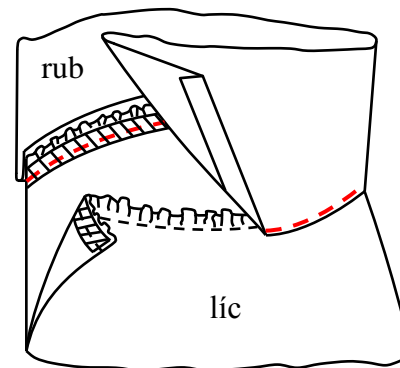
Je to spojení živůtkové a sukňové části šatů. Montážní šev je nejčastěji **hřbetový** s rozžehlenými nebo přežehlenými švovými záložkami, nebo **přeplátovaný šev**.

Před zhotovením pasového švu máme :

- připravený živůtek se sukni jako samostatné montážní celky,
- rozpracované přední a zadní díly bez montáže bočních krajů.

montáž hřbetovým švem

podehnutým přeplátovaným švem

Použitá literatura:

MUSILOVÁ, B. - HALASOVÁ, A. *Technologie výroby vybraných druhů oděvů. TUL Liberec, 2002.*

Slepánek, J. *Oděvní názvosloví. SPN Praha, 1973.*